

Kalkulácia predajnej ceny zájazdu cestovnej kancelárie¹

Vanesa Pospíšilová² – Alexander Frasch³

Calculation of the selling price of a tour by tour operator

Abstract

The main aim of this paper is to create a product and subsequent calculation of the selling price of a tour of outgoing tour operator to any foreign destination offered to the Slovak clientele. The article is focused on the main theoretical issues of creating tours and their pricing. The calculation method was primarily used in the methodology section of this article, which is key in calculating the final prices of the tour operator's packages. The contribution deals with the selection of the destination and the appropriate location of the hotels at that destination, followed by the contracting of the accommodation services with catering and the contracting of transport. The result of this article is the calculation of the final prices of tours to the selected destination with a focus on Slovak clientele for the needs of any outgoing tour operator.

Key words

Pricing, Tour, Tour Operator, Calculation.

JEL Classification: L83, Z32

Úvod

Vytvorenie zájazdu a jeho cenovú kalkuláciu je možné uskutočniť až po kontraktácii kapacít outgoingovou cestovnou kanceláriou od jej zmluvných partnerov. Cestovná kancelária v dostatočnom predstihu kontrahuje dopravné a ubytovacie kapacity spolu so stravovacími službami. Po zazmluvnenej kontraktácii služieb je možné vytvoriť cenovú kalkuláciu zájazdov (Gajdošík a kol., 2017). Nagy (2009) rozlišuje štyri faktory, ktoré môžu ovplyvniť cenotvorbu zájazdov. Sú nimi:

- **Dopyt** – Pozostáva z existujúcich a potenciálnych klientov. Pri tvorbe nového zájazdu alebo pri zájazdoch do novej destinácie môžu byť práve ceny rozhodujúce v upútaní pozornosti klientely.
- **Sezónnosť** – Závisí podľa počtu zákazníkov v hlavnej sezóne a mimo nej. Efektívne využitie zliav môže prilákať viac zákazníkov mimo sezóny.

¹ Tento príspevok je súčasťou výskumného projektu: „VEGA 1/0271/23 – Udržateľná obnova kúpeľného cestovného ruchu v SR v kontexte účinkov civilizačných kríz“.

² Ing. Vanesa Pospíšilová, Ekonomická Univerzita v Bratislave, Obchodná fakulta, Katedra cestovného ruchu, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava, e-mail: vanesa.pospisilova@euba.sk.

³ Ing. Alexander Frasch, PhD., Ekonomická Univerzita v Bratislave, Obchodná fakulta, Katedra cestovného ruchu, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava, e-mail: alexander.frasch@euba.sk.

- **Konkurencia** – Cestovné kancelárie musia sledovať ceny zájazdov konkurenčných cestovných kancelárií, na základe ktorých môžu určiť maximálnu cenu, za ktorú môžu zájazd na trhu ponúknuť a predat'.
- **Operatívne náklady** – Môžu obsahovať náklady na propagáciu, režijné náklady, odmeny a podobne.

Cenová kalkulácia zájazdu sa vo všeobecnosti skladá z „cien nakupovaných služieb, príplatkov, marže cestovnej kancelárie a DPH“. Ceny sa počas predaja zájazdov môžu líšiť podľa výšky poskytovaných zliav first moment a last minute (Gajdošík, 2017). First moment sú zľavy, ktoré sa uplatňujú na zájazdy niekoľko mesiacov pred ich uskutočnením. Ich opakom sú zľavy last minute, ktoré môže cestovná kancelária aplikovať na zájazdy vo veľmi krátkom čase alebo tesne pred ich uskutočnením, ak potrebuje dostupné kapacity vypredať. Ponuky dovolení so zľavami first moment bývajú najvýhodnejšie najmä počas zimnej sezóny, od decembra do marca. Najzaujímavejšie zľavy last minute sú zverejňované počas hlavnej letnej sezóny, teda v období od júna do septembra (Regely, 2019). Gúčík a kol. (2015) odhaduje, že 35 % zákazníkov si zakupuje zájazdy so zľavou first moment a okolo 30 % zákazníkov kupujú dovolenky na poslednú chvíľu s využitím zľavy last minute.

Pri kalkulovaní ceny zájazdu je potrebné k obstarávacej cene ubytovacích a dopravných služieb pripočítať aj náklady na delegáta rozpočítané na jedného účastníka (Gúčík a kol, 2015). Obchodná marža započítaná do ceny zájazdu predstavuje pre cestovnú kanceláriu hlavný zdroj uhradenia svojich nákladov a zároveň generuje zisk (Orieška, 2011).

1 Metodológia

Hlavným cieľom tohto príspevku je uskutočniť tvorbu produktu a následnú kalkuláciu predajnej ceny zájazdu outgoingovej cestovnej kancelárie do akejkoľvek zahraničnej destinácie ponúknuť pre slovenskú klientelu.

Kľúčovou metódou, ktorú sme využili pri písaní článku, bola kalkulačná metóda. Využitím tejto metódy sme vyčíslili výšku finálnej predajnej ceny zájazdu po uplatnení nasledujúceho vzorca:

Náklady na ubytovacie a stravovacie služby

+ náklady na leteckú dopravu

+ náklade na transfery

+ náklady na delegáta a animátorov

Celkové náklady cestovnej kancelárie

+ prirážka cestovnej kancelárie

+ výška provízie pre predajcov

+ servisný poplatok

- + palivový príplatok
- + emisný (environmentálny príplatok)

(1)

Predajná cena zájazdu

Druhou kľúčovou metódou bola metóda rozhovorov. Tú sme využívali pri rozhovore s vrcholovým manažmentom renomovanej slovenskej outgoingovej cestovnej kancelárie ohľadom cenotvorby zájazdov.

Využili sme aj matematicko-štatistickú metódu, ktorou sme vypočítali potrebný objem kontrahovaných izieb v destinácii na jeden turnus, pričom sme výpočet uskutočnili prostredníctvom vzorca:

$$\text{objem kontrahovaných izieb} = \frac{\text{celkový počet cestujúcich na jeden turnus}}{\text{koeficient priemernej obsadenosti izieb}} \quad (2)$$

Metódu monitorovania sme uplatnili pri získaní cien jednotlivých typov izieb v každom vybranom hoteli počas obdobia od 3.6.2023 do 23.9.2023. Ceny izieb sme zaznamenávali podľa dostupnej formy ubytovania v hoteloch pre obsadenie izby osobami:

- A...dospelá osoba na základnom lôžku
- AA...dve dospelé osoby na základnom lôžku
- AAa...dve dospelé osoby na základnom lôžku a jedna dospelá osoba na prístelke
- AAC...dve dospelé osoby na základnom lôžku a jedno dieťa vo veku 2 – 12 rokov na prístelke
- AAcc...dve dospelé osoby na základnom lôžku a dve deti vo veku 2 – 12 rokov a prístelkách

2 Výsledky a diskusia

Ponuku zájazdov cestovných kancelárií na slovenskom trhu sme sa rozhodli rozšíriť o Aténsku riviéru. Tá sa nachádza na pobreží v blízkosti hlavného mesta Atény a zároveň ponúka výbornú infraštruktúru a množstvo zaujímavých historických pamiatok v okolí. Vo vzdialenosti 23 kilometrov od hlavného mesta je umiestnené najrušnejšie grécke Medzinárodné letisko Eleftheriosa Venizelosa Atény. Aténsku riviéru mala v ponuke v roku 2023 len cestovná kancelária Tiptravel. Na webovej stránke tejto cestovnej kancelárie tiptravel.sk sme zistili, že v ponuke zájazdov majú v tejto lokalite len jeden hotel s názvom King Saron 4*. Žiadna iná cestovná kancelária pôsobiaca na území Slovenska neponúka pobytové zájazdy na Aténskej riviére.

Pre účely vytvorenia zájazdov a ich následnej kalkulácie sme sa rozhodli vytvoriť produkt na celú letnú sezónu 2023 s odletmi z Bratislavy a z Košíc. V tomto letovisku bolo potrebné nájsť vhodné hotely s adekvátne poskytovanými službami. Primárne sme sa orientovali na pobrežné hotely poskytujúce stravovacie služby all inclusive zahrnuté v cene. V relevantnej cenovej hladine sme na pobreží lokalizovali 5 potenciálnych

hotelov: Calamos Beach Hotel 3*, Palmariva Beach Hotel 4*, Amarynthos Resort 4*, Golden Coast 4* a Brown Beach Eretria 4*.

2.1 Základné parametre zájazdu

Zájazdy sme sa rozhodli organizovať počas letnej sezóny 2023 na týždennej báze s odletmi z Bratislavy a z Košíc. Spolupracovať sme sa rozhodli s českou leteckou spoločnosťou Smartwings a.s., ktorá sa zaoberá najmä prevádzkovaním nepravidelných charterových letov, pričom kapacita jedného lietadla je 189 sedadiel. Prvý a posledný deň leteckých zájazdov je určený na prepravu do/z miesta dovolenkového pobytu, a nie na samotnú dovolenku. Pri zájazdoch na celú letnú sezónu sme zabezpečili od leteckej spoločnosti Smartwings 17 letov z každého odletového miesta. Pri počte celkových 17 charterových letoch dokáže cestovná kancelária naplniť kapacitu 16 turnusmi zájazdov, keďže treba vziať do úvahy 2 prázdné lety – jeden prázdny prelet na Slovensko pri prvom lete sezóny a druhý prázdny prelet do Grécka pri poslednom lete v sezóne. Pri organizovaní letov na týždennej báze sa sezóna začala s prvým sobotňajším odletom 03.06.2023. Posledný možný termín nástupu na zájazd bol v termíne 16.09.2023, pričom finálne ukončenie sezóny nastalo s príchodom posledného turnusu dovolenkárov v termíne 23.09.2023. Ak by sme plne obsadili všetky lety s odletom z Bratislavy a z Košíc, celkovo by sme vyslali na Aténsku riviéru počas celej sezóny až 6 048 dovolenkárov.

V praxi cestovné kancelárie kontrahujú ubytovacie kapacity od hotelov 3 spôsobmi: garanciou, allotmentom a vyžiadaním. Pri masovom nakupovaní ubytovacích služieb na celú sezónu dokážu cestovné kancelárie pri každej forme kontraktácie vyjednať od hotelov výhodnejšie ceny izieb. Pre účely kalkulácie zájazdov sme stanovili, že cestovná kancelária dokáže pri objednaní izieb spôsobom garancie získať zľavu od hotela 35 %, spôsobom allotmentu zľavu 25 % a vyžiadaním izieb zľavu 15%.

Tab. 1 Formy ubytovania a počet kontrahovaných izieb na jeden termín zájazdu

Názov hotela	Formy ubytovania	Počet izieb na 1 termín	Celkový počet izieb
Calamos Beach Hotel 3*	štandardná izba	18	45
	štandardná izba s výhľadom na more	8	
	rodinná izba s výhľadom na more	12	
	suita (2 miestnosti)	7	
Palmariva Beach Hotel 4*	štandardná izba	22	45
	superior s výhľadom na more	8	
	Rodinná izba s posch. posteľou	15	
Amarynthos Resort 4*	štandardná izba	6	30
	štandardná izba s výhľadom na more	12	
	superior s výhľadom na more	4	

Názov hotela	Formy ubytovania	Počet izieb na 1 termín	Celkový počet izieb
	rodinná izba s posch. posteľou	8	
Golden Coast 4*	štandardná izba	11	25
	štandardná izba s výhľadom na more	5	
	bungalov	7	
	rodinná izba	2	
Brown Beach Eretria 4*	štandardná izba	5	6
	štandardná izba s výhľadom na more	1	
			151 izieb

Zdroj: vlastné spracovanie autorov (2023)

V Tabuľke 1 sme zaznamenali typológiu, spôsob kontraktácie a počet kontrahovaných izieb v nami lokalizovaných hoteloch na Aténskej riviére. Zelenou farbou sme označili garančné izby, modrou farbou sú odlišené izby kontrahované spôsobom allotmentu a žltou farbou sú označené izby na vyžiadanie. V tabuľke sme rovnako zaznamenali potrebný počet izieb v danom hoteli, ktorý sme získali po dosadení do vzorca (2). Pri počte 378 cestujúcich a koeficiente priemernej obsadenosti izby 2,5 nám matematickým výpočtom vyšla potreba objednania ubytovacích kapacít na 151 izieb na jeden týždňový termín zájazdu.

2.2 Kalkulácia ubytovacích a stravovacích služieb

Pri kalkulácii cien zájazdov v tomto článku sme sa zamerali na štandardné izby a rodinné izby s poschodovou posteľou v hoteli Palmariva Beach Hotel 4*. Prostredníctvom oficiálnej webovej stránky hotela sme zaznamenali ceny ubytovania so službami all inclusive na 7 nocí pre všetky dostupné zloženia osôb, ktoré je možné vo zvolených izbách ubytovať. Zaznamenanie cien kontrahovaných kapacít prebehlo v súlade s nami vybranými termínmi leteckých zájazdov, ktoré sme vopred nastavili na letnú sezónu.

Tab. 2 Obstarávacie ceny ubytovania so stravovaním v hoteli Palmariva Beach Hotel 4*

typ izby	štandardná izba				rodinná izba s poschodovou posteľou
odlet/osoby	A	AA	AAa	AAc	AAcc
3.6.2023	703 €	703 €	845 €	797 €	920 €
10.6.2023	667 €	667 €	809 €	761 €	877 €
17.6.2023	578 €	578 €	701 €	660 €	760 €

typ izby	štandardná izba				rodinná izba s poschodovou posteľou
odlet/osoby	A	AA	AAa	AAc	AAcc
24.6.2023	578 €	578 €	701 €	660 €	760 €
1.7.2023	687 €	687 €	810 €	769 €	892 €
8.7.2023	687 €	687 €	810 €	769 €	892 €
15.7.2023	687 €	687 €	810 €	769 €	892 €
22.7.2023	687 €	687 €	810 €	769 €	892 €
29.7.2023	742 €	742 €	865 €	824 €	924 €
5.8.2023	742 €	742 €	865 €	824 €	924 €
12.8.2023	742 €	742 €	865 €	824 €	924 €
19.8.2023	742 €	742 €	865 €	824 €	924 €
26.8.2023	687 €	687 €	810 €	769 €	892 €
2.9.2023	687 €	687 €	810 €	769 €	892 €
9.9.2023	703 €	703 €	845 €	797 €	920 €
16.9.2023	667 €	667 €	809 €	761 €	877 €

Zdroj: vlastné spracovanie autorov (2023)

Od hotela sme kontrahovali izby formou garancie. Výnimkou boli hraničné termíny sezóny v júni a v septembri, kedy cestovná kancelária počíta s rizikom zníženého záujmu slovenskej klientely o dovolenky. Z toho dôvodu sme sa rozhodli v týchto termínoch objednať ubytovacie kapacity spôsobom allotmentu, čím predídeme riziku v prípade neobsadenia izieb do vopred dohodnutého času s hotelom. V Tabuľke 2 sme uviedli už prepočítané pôvodné monitorované ceny ubytovania v hoteli Palmariva Beach Hotel 4* s uplatnenými množstevnými zľavami pre cestovnú kanceláriu, pričom sme kalkulovali so zľavou 35 % na kontrahované garančné kapacity a zľavou 25 % na kapacity kontrahované formou allotmentu.

2.3 Kalkulácia dopravných služieb a nákladov na delegáta

Pri objednaní 17 letov na letnú sezónu s odletmi z Bratislavy a z Košíc sa bude cena spätočnej letenky na charterovom lete dopravcu Smartwings pohybovať vo výške 260 € na osobu.

Pre účely vytvorenia zájazdov na Aténsku riviéru sme sa rozhodli osloviť grécku incomingovú cestovnú kanceláriu PanHellas a nadviazať s ňou spoluprácu v oblasti zabezpečenia autobusových transferov, privátnych transferov, ale aj organizovania fakultatívnych výletov. Od cestovnej kancelárie PanHellas nám boli ponúknuté 4 autobusy s kapacitou jedného vozidla 49 miest, pri prilete jedného charterového letu do destinácie. S kapacitou 189 sedadiel jedného charterového letu vychádza obsadenosť

jedného autobusu 47,25 osoby. Incomingová cestovná kancelária PanHellas stanovila cenu pre 4 objednané autobusy na trase letisko-hotel-letisko na 4 800 €. Pri cene jedného autobusu 1 200 € a obsadenosti autobusu sme vyčíslili náklady transferov na 1 osobu na sumu 25 €.

Delegát je v destinácii prítomný celú letnú sezónu. Pri tvorbe zájazdov na Aténsku riviéru sme sa rozhodli do destinácie umiestniť jedného delegáta, ktorého sme ubytovali v hoteli Amarynthos Resort 4* do štandardnej jednolôžkovej izby, pričom náklady na ubytovanie a stravovanie delegáta predstavujú na celú letnú sezónu 9 996 €. Spiatočné letenky vo výške 260 € uhrádza za delegáta taktiež cestovná kancelária. Základnú mzdu delegáta na jeden mesiac sme stanovili vo výške 1 100 €, čo po dobu 4 mesiacov v destinácii tvorí pre cestovnú kanceláriu náklad vo výške 4 400 €. Pri celkových 32 obsadených charterových letoch cestovná kancelária prepraví na Aténsku riviéru 6 048 osôb. Pri rozpočítaní celkových nákladov na delegáta vo výške 14 656 € pomedzi všetky tieto osoby sme vyčíslili náklady na delegáta na 1 osobu vo výške 2,42 €.

2.4 Kalkulácia predajnej ceny zájazdov

Po vyčíslení nákladov na ubytovacie a stravovacie služby, dopravných služieb cestovnej kancelárie a nákladov na delegáta je pre potreby kalkulácie finálnych cien zájazdov k nákladom potrebné pripočítať aj maržu pre cestovnú kanceláriu a províziu z predaja pre cestovné agentúry, ktoré sprostredkujú predaj zájazdov. Maržu cestovnej kancelárie sme nestanovili konštantnú na celú sezónu, ale sa pohybovala v rozmedzí od 8 % do 22 % podľa jednotlivých termínov a typov izieb, pričom sme dodržiavali prirodzene sa meniaci vývoj cien s akcentom na vrchol sezóny počas augusta. Províziu pre cestovné agentúry sme stanovili vo výške 12 %. Je dôležité však spomenúť, že v prípade priameho predaja zájazdu si províziu cestovnej agentúry ponecháva samotná cestovná kancelária. Do finálnej ceny zájazdu sa sme pripočítali aj servisný poplatok, palivový príplatok a emisný príplatok.

Predajné ceny zájazdov po uplatnení 40 %-nej First Moment zľavy sme zachytili podľa hotela, typológie izby a obsadenia izieb v jednotlivých termínov. Pre detailnejšie zachytenie výpočtov ilustrujeme kalkuláciu predajnej ceny zájazdu v hoteli Palmariva Beach Hotel 3* pre 2 osoby ubytované v štandardnej izbe v termíne na začiatku sezóny od 03.06.2023 do 10.06.2023.

Tab. 3 Výpočet predajnej ceny zájazdu v hoteli Palmariva Beach Hotel 4* pre 2 osoby v štandardnej izbe v termíne od 03.06.2023 do 10.06.2023

Položka	Spôsob výpočtu	Suma
Náklady na ubytovanie so stravovaním		703,00 €
Náklady na leteckú dopravu	2*260	520,00 €
Transfery	2*50	50,00 €
Náklady na delegátov a animátorov	2*2,42	4,84 €

Súčet celkových nákladov		1 277,84 €
Marža pre CK 10 %	1 277,84*0,08	102,23 €
Provízia pre CA 12 %	1 277,84*0,12	153,34 €
Medzisúčet	102,23+153,34	255,57 €
Predajná cena zájazdu	1 277,84+255,57	1 533,41 €
Servisný poplatok	2*199	398,00 €
Palivový príplatok	2*25	50,00 €
Emisný príplatok	2*25	50,00 €
Predajná cena zájazdu s poplatkami		2031,41 €

Zdroj: vlastné spracovanie autorov (2023)

Po vyčíslení podľa vzorca (1) vyšla finálna predajná cena zájazdu pre 2 osoby ubytované v štandardnej izbe hotela Palmariva Beach Hotel 4* so stravovaním vo forme all inclusive vo výške 2 031,41€. V Tabuľke 3 uvádzame spôsob výpočtu aj s nákladovými položkami, ktorými sme dospeli k finálnej predajnej cene. Táto cena je už znížená o First Moment zľavu, ktorú sme stanovili na 40 %. Katalógová cena zájazdu bez uplatnenia First Moment zľavy by v tomto prípade bola 3 385,68 €. Týmto spôsobom kalkulácie sme vypočítali predajné ceny zájazdov so všetkými poplatkami pre štandardné a rodinné izby za predpokladu uplatnenia nami nastavenej 40 %-nej First Moment zľavy. Rovnako by sme postupovali aj pri kalkulácii predajných cien zájazdov zvyšných lokalizovaných hotelov na Aténskej riviére.

Tab. 4 Predajné ceny zájazdov v hoteli Palmariva Beach Hotel 4*

typ izby	štandardná izba				rodinná izba s posch. posteľou
odlet/osoby	A	AA	AAa	AAc	AAcc
3.6.2023	1 437,19 €	2 031,41 €	2 794,78 €	2 737,18 €	3 478,37 €
10.6.2023	1 441,70 €	2 037,24 €	2 818,40 €	2 758,88 €	3 507,79 €
17.6.2023	1 442,92 €	2 042,11 €	2 840,72 €	2 785,78 €	3 553,58 €
24.6.2023	1 448,83 €	2 053,58 €	2 857,93 €	2 802,99 €	3 576,52 €
1.7.2023	1 472,05 €	2 085,35 €	2 860,82 €	2 809,37 €	3 578,49 €
8.7.2023	1 472,05 €	2 085,35 €	2 860,82 €	2 809,37 €	3 578,49 €
15.7.2023	1 481,83 €	2 098,05 €	2 869,24 €	2 817,58 €	3 588,78 €
22.7.2023	1 481,83 €	2 098,05 €	2 869,24 €	2 817,58 €	3 588,78 €
29.7.2023	1 551,13 €	2 167,35 €	2 938,54 €	2 886,88 €	3 629,10 €
5.8.2023	1 561,47 €	2 180,60 €	2 955,94 €	2 903,87 €	3 650,00 €

typ izby	štandardná izba				rodinná izba s posch. posteľou
odlet/osoby	A	AA	AAa	AAc	AAcc
12.8.2023	1 571,80 €	2 193,85 €	2 973,33 €	2 920,85 €	3 670,89 €
19.8.2023	1 571,80 €	2 193,85 €	2 973,33 €	2 920,85 €	3 670,89 €
26.8.2023	1 530,76 €	2 161,54 €	2 953,46 €	2 899,75 €	3 660,80 €
2.9.2023	1 515,41 €	2 137,72 €	2 919,92 €	2 866,62 €	3 628,43 €
9.9.2023	1 457,00 €	2 056,33 €	2 828,91 €	2 770,35 €	3 519,74 €
16.9.2023	1 413,08 €	2 012,41 €	2 784,99 €	2 726,43 €	3 467,28 €

Zdroj: vlastné spracovanie autorov (2023)

V Tabuľke 4 sú uvedené finálne predajné ceny zájazdov v štandardnej izbe a v rodinnej izbe s poschodovou posteľou v hoteli Palmariva Beach Hotel 4* na celú sezónu podľa obsadenosti izby. Vrchol sezóny z cenového hľadiska v hoteli nastáva v termínoch 12.8. – 19.8. 2023. Zájazd pre 2 dospelé osoby v hoteli King Saron 4* (Tiptravel, 2023) vychádzal v termíne od 20.07.2023 do 27.07.2023 so stravovaním all inclusive celkovo 1 898,80 € pri ubytovaní v štandardnej izbe. Nami vytvorený zájazd do hotela Palmariva Beach Hotel 4* pri ubytovaní v štandardnej izbe pre 2 dospelé osoby v termíne 22.07.2023 – 29.07.2023 vychádza vo výške 2 098,05 €, pričom je o 199,25 € drahší v porovnaní so zájazdom cestovnej kancelárie Tiptravel.

V prípade vycestovania s infantom do 2 rokov, ktorý nemá nárok na vlastné sedadlo v lietadle a lôžko v hoteli, by si klienti za zájazd priplatili o 45 € viac v každom termíne, keďže za infanta sa uhrádza leteckej spoločnosti len servisný poplatok vo výške 45 €. Ceny zájazdov sú kalkulované bez poistenia, pretože uzatvorenie cestovného poistenia je pre klientov cestovných kancelárií dobrovoľné. Cestovné kancelárie často spolupracujú s poisťovňami, kedy svojim zákazníkom ponúkajú zvýhodnené balíčky komplexného cestovného poistenia. Vo finálnej cene zájazdov nie je zahrnutá ani miestna turistická daň, ktorú je potrebné uhradiť až na mieste pobytu. V Grécku sa pobytová daň líši podľa kategorizácie hotela:

3* hotel: 1,5€/izba/noc

4* hotel: 3€/izba/noc

5* hotel: 4€/izba/noc

2.5 Ponuka fakultatívnych výletov v destinácii

Vo finálnej cene zájazdu nie sú zahrnuté organizované fakultatívne výlety. Tie si klienti cestovnej kancelárie môžu zakúpiť priamo na mieste pobytu a to u delegáta. Informácie o výletoch sú zároveň aktualizované v destinácii na úvodnom informatívnom

stretnutí s delegátom podľa aktuálnej ponuky zahraničného partnera. V tomto prípade je to incomingová cestovná kancelária PanHellas. Pre zatraktívnenie ponuky novovytvorených zájazdov na slovenskom trhu sme vytvorili aj ponuku fakultatívnych výletov na Aténskej riviére.

Pri organizovaní zájazdov do destinácie sme pre klientov zaradili do ponuky nasledujúce štyri fakultatívne výlety, ktoré sme marketingovo opísali v snahe zaujať zákazníkov s podnetom kúpy fakultatívneho výletu:

1. Mesto Atény

Klienti sa vyberú do hlavného mesta Grécka, ktoré ich očarí svojou bohatou kultúrou, históriou a vynikajúcou gastronómiou. Vychutnú si prechádzky starobylým mestom, pri ktorých môžu obdivovať zrúcaniny starovekých chrámov. Počas celodenného výletu navštívia slávnú Akropolu a Parthenón, Chrám Dia Olympského a Panathénsky štadión, kde sa konali olympijské hry. Pocítia atmosféru antického mesta, jeho čarovnej architektúry a vypočujú si príbehy bánej gréckej mytológie. Prejdú sa aténskou štvrtou Plaka s vidieckou atmosférou a dláždenými ulicami. Môžu sa tešiť aj na výhľad na celé mesto z najvyššieho bodu, ktorým je Mount Lycabettus.

2. Korintský prieplav

Korintský prieplav je jedným z najvýznamnejších geografických bodov Grécka a zároveň jeden z najznámejších prieplavov na svete. Jeho dĺžka je 6,4km a pre jeho šírku len 21,4m je prechodný len pre menšie lode. Klienti preskúmajú miesto, ktoré rozdeľuje Iónske a Egejské more a vypočujú si históriu prieplavu a jeho dôležitosť pre námorný obchod v Grécku. Najlepší výhľad na lode plávajúce kanálomvidia zo Starého mosta Korintského prieplavu, ktorý im poskytne pohľad na jeho obe strany. Súčasťou poldenného fakultatívneho výletu je aj návšteva miestnej gréckej reštaurácie, kde môžu ochutnať lokálne tradičné jedlá ako napríklad souvlaki.

3. Delfy

Delfy boli v antickej dobe jedným z najvýznamnejších náboženských centier Grécka, kde sa uctieval boh Apolón, ktorého tunajší chrám bol považovaný za jedno z najsvätejších miest v Grécku. Návštevu Apolónovho chrámu doplní prehliadka divadla, štadiónu a múzea s antickými artefaktmi. Počas poldenného výletu budú mať klienti možnosť pozorovať nádherné prírodné scenérie okolitých hôr. Nevynechajú ani slávnú veštiareň Orákulum, kde sa uctievala bohyňa zeme Gaia a kde sa verilo, že môžu počuť odpovede na svoje otázky.

4. Výlet loďou na ostrov Hydra

Z aténskeho prístavu Pireus sa klienti vydajú na celodenný výlet začínajúci plavbou po Egejskom mori až na malebný ostrov Hydra. Počas plavby si môžu vychutnať výhľady na more a polostrov Peloponéz, popri ktorom sa budú plaviť. Ostrov Hydra patrí k jedným z najkrajších ostrovov Grécka, ktorý sa vyznačuje svojou jedinečnou architektúrou a historickými budovami postavenými z kameňa a vápna. Zaujímavosťou je, že na ostrove nejazdia žiadne motorové vozidlá a miestny na prepravu využívajú somáre. Užiť si môžu pokojnú atmosféru ostrova,

ktorá ponúka tichšie prostredie oproti rušným mestám Grécka. Na ostrove nechýba ani bohatá ponuka reštaurácií a kaviarní s lokálnymi jedlami.

Záver

Hlavným cieľom tohto príspevku bolo uskutočniť tvorbu produktu a následnú kalkuláciu predajnej ceny zájazdu outgoingovej cestovnej kancelárie do akejkoľvek zahraničnej destinácie ponúknuť pre slovenskú klientelu.

Ponuku zájazdov slovenských cestovných kancelárií sme sa rozhodli rozšíriť o Aténsku riviéru, ktorá bola v roku 2023 minimálne zastúpená na slovenskom trhu. Pre účely vytvorenia zájazdov a ich následnej kalkulácie sme vytvorili produkt na celú letnú sezónu 2023 s odletmi z Bratislavy a z Košíc. Pri hľadaní hotelov sme sa orientovali na pobrežné hotely poskytujúce stravovacie služby all inclusive zahrnuté v cene. V relevantnej cenovej hladine sme na pobreží lokalizovali 5 potenciálnych hotelov: Calamos Beach Hotel 3*, Palmariva Beach Hotel 4*, Amarynthos Resort 4*, Golden Coast 4* a Brown Beach Eretria 4*.

Zájazdy na Aténsku riviéru sme sa rozhodli organizovať v termínoch od 03.06.2023 do 23.09.2023 na týždennej báze s odletmi z Bratislavy a z Košíc. Charterovú leteckú dopravu sme kontrahovali od českej leteckej spoločnosti Smartwings a.s. s kapacitou jedného charterového lietadla s kapacitou 189 sedadiel. Pri plnom obsadení všetkých objednaných letov by sme do destinácie prepravili 6 048 cestujúcich. Zároveň by sme navrhovali nadviazať spoluprácu s gréckou incomingovou cestovnou kanceláriou PanHellas, ktorá by v destinácii zabezpečovala transfery a organizáciu fakultatívnych výletov.

Po rozpočítaní nákladov na ubytovacie a stravovacie služby, dopravné služby a delegáta sme pristúpili ku kalkulácii finálnej ceny zájazdu. Pri kalkulácii sme museli zohľadniť aj maržu cestovnej kancelárie, ktorá sa pohybovala počas sezóny v rozhraní od 8 % do 22 % a maržu pre cestovné agentúry, ktorá bola na celú sezónu nastavená na 12 %. K cene sme pripočítali aj povinné poplatky: servisný poplatok, palivový príplatok a emisný (environmentálny) príplatok.

Po vyčíslení predajnej ceny zájazdov v hoteli Palmariva Beach Hotel 4* sme zistili, že vrchol sezóny z cenového hľadiska v hoteli nastal v termínoch 12.8. – 19.8. 2023. V porovnaní predajnej ceny nami koncipovaného zájazdu s cestovnou kanceláriou Tiptravel v koncom mesiaca júl bola cena nami vytvoreného produktu drahšia o 199,25 €. Vzhľadom na atraktivnosť destinácie na slovenskom trhu však predpokladáme záujem o pobytové zájazdy aj napriek vyššej cene.

Podarilo sa nám vytvoriť komplexný produkt cestovnej kancelárie s dôrazom na kalkuláciu predajnej ceny zájazdov rozšírený aj o ponuku fakultatívnych výletov, ktorý by sa podľa našej mienky plnohodnotne uplatnil na slovenskom trhu a začlenil sa tak do produktového portfólia akejkoľvek slovenskej cestovnej kancelárie.

Zoznam bibliografických odkazov

GAJDOŠÍK, T. a kol. (2017): *Informačné technológie v cestovnom ruchu*. Bratislava: Wolters Kluwer.

- GÚČIK, M. a kol. (2015). *Kontroling podnikov cestovného ruchu*. Bratislava: Wolters Kluwer.
- NAGY, K. (2009). *Ako vytvárať turistické balíky – produkty, tematické cesty a balíky – manuál*. Dostupné 13.10.2023, na <https://adoc.pub/ako-vytvara-turisticke-baliky-produkty-tematicke-cesty-a-bal.html?fbclid=IwAR1weoc8vpaYQvu9vwrlT7GkDRmJB5iN0vO4vc2WiUggpZLjwq>
- ORIEŠKA, J. (2011): *Služby v cestovnom ruchu 1. časť. 1. vydanie*. Banská Bystrica: DALI-BB s.r.o.
- REGELY, R. (2019). Last minute vs. first moment: čo sa oplatí viac? Dostupné 12.9.2023, na <https://www.peniazze.sk/ekonomika/5063-last-minute-vs-first-moment-co-sa-oplati-via>
- TIPTRAVEL. (2023). King Saron 4*. Dostupné 3.4.2023, na <https://tiptravel.sk/dovolenka/ateny/king-saron>